

<http://bit.do/anttipaper>

Summittelevat **KONEET**

Aalto University

Antti Oulasvirta

Professori (käyttöliittymät)

COMNET/ELEC

User Interfaces

Aalto University

userinterfaces.aalto.fi

LASKENNALLINEN SUUNNITTELU

**DESIGN-AJATTELU
+ LASKENNALLISET TIETEET
+ IHMISTIETEET**

Aalto University

Suunnittelevatko

KONEET?

Everyone designs who
devises courses of action
aimed at changing existing
situations into preferred ones

**LASKENNALLISET MENETELMÄT OVAT JO
MULLISTANEET SUUNNITTELUN!**

Käyttöliittymät suunnittelukohteena

Graphical user interfaces

Gestural interaction

Mobile interfaces

Automotive interfaces

Web user interfaces

Dialogue interfaces

Input devices

Consumer electronics

... mutta *miksi* ei
vuorovaikutussuunnittelua?

Muuttako tekoäly myös vuorovaikutus suunnittelun?

CAN A MACHINE DESIGN?

NIGEL CROSS

*Department of Design and Innovation
Faculty of Technology, The Open University
Milton Keynes MK7 6AA, UK*

Abstract: One strand of my research has been concerned with the computer as a design tool; but a second strand has been concerned with design computing as a research tool for improving our understanding of the design process. Some of this latter research is based on the simulation of computer behavior by human beings - a reversal of the more usual approach - and some is based on comparisons of computational models with human design behavior. Despite recent doubts expressed by some authors, I suggest that the question, 'Can a machine design?' is still a useful question to ask.

Introduction

Asking 'Can a machine design?' is similar to asking 'Can a machine think?' The answer to the latter question seems to be, 'It all depends on what you mean by "think".' Alan Turing (1950) attempted to resolve the question by his 'Turing Test' for artificial intelligence - if you could not distinguish, in a blind test, between answers to your questions provided by either a human being or a machine, then the machine could be said to be exhibiting intelligent behavior, i.e. 'thinking'.

In some of my research related to computers in design, I have used something like the Turing Test in reverse - getting human beings to respond to design tasks as though they were machines. There have been various intentions behind this strategy. One intention has been to simulate computer systems that do not yet exist; another has been to try to shed light on what it is that human designers do, by interpreting their behavior as though they were computers. My assumption throughout has been that asking 'Can a machine design?' is an appropriate research strategy, not simply for trying to replace human design by machine design, but for better understanding the cognitive processes of human design activity. However, this assumption has been challenged recently. In this paper I will first review some of my research, and then return to this challenge.

Using humans to simulate computers

My first research project began when I completed my undergraduate course in architecture in the mid-sixties and went on to study in the new field of design research, at the Design Research Laboratory at UMIST, Manchester, run by John Christopher Jones. My MSc research project was in 'Simulation of

How Many of Your Daily Tasks Could Be Automated?

by Michael Chui, James Manyika, and Mehdi Miremadi

DECEMBER 14, 2015

Want more
HBR?

Sign in to get more
month and build
library on HBR.org

OK

SUUNNITTELEVAT KONEET

**8 TARVITTAVAA OMINAISUUTTA
JA KUVA TUTKIMUKSEN TILASTA**

1. DATA-ANALYYSI KÄYTTÄYTYMISEN YMMÄRTÄMINEN. SUUNNITTELUPÄÄTÖSTEN POHJANA

Aalto University

Kirjautu sisään

Tunnus

Salainen

KIRJAUTU

tai

REKISTERÖIDY

Uusi asiakas? Kirjaudu

TUOKSET

VEIKKAUSTY

ETUASIAKAS

ASIAKASPALVELU

PELAA MALLILLA

LÖYTÖ & ARVONTAPELIT

VEDONLUOKAT & VIKKO

TOTO

NETTIPALIKAT & ESINO

KASINO & POKERI

Veikkaus käyttää internetpalvelussaan evästeitä palvelutietojen ja markkinoinnin hallitsemiseksi sekä helpottamaan palveluiden käyttöä. [Lue lisää](#)

Pokeri kutsuu

Aikaan 20:00 Suurturnaus Pokeri pelattuna palvelupisteissä jotta aikana kaikki pelaajat on eriytyä. Tilintyö kestää noin tunnin ja pelaaminen nauttii jatkuen 400000.

Monesta 50 000 euroa Pöytä 40 euroa jaksomallia

Eurojackpotissa nyt

n. 24 000 000 €

Muuta myös pari 2 Euroa

SONNY EUROJACKPOTIN

TUOKSET

PELIT

ETUASIAKAS

veikkauksella nyt

Toton Kasa Bonus 25.-31.8

Muutuu kumoutaan. Loppuun ulkoinen Totonin ja WDC:n

Joka NHL-matka Miamin Teemu Selänneen kanssa

Ensimmäinen kutsuohjelma on joulukuun

VEIKKAUSTY

LOUT

Ohjelmistossa nyt

08:30 UK - Jyväskylä

12:00 H. Zuharova - Keskustelu

12:00 Energy - H. Sankari

Voita Lomajono

Pelottava arvonta yhteensä 2 kpl

Ajankohtaiset pelit

Joulupöytä

Mies

Rakennus

Kukka

Mies

DATA-LÄHTÖINEN SUUNNITTELU

- Data-analyysi ja visualisaatio, käyttäytymismallit, A/B-testaus

**MUTTA: IHMINEN TULKITSEE DATAN
JA TUOTTAA DESIGN-IDEAT**

2. REPRESENTATIO

SUUNNITTELUONGELMIEN

FORMAALI KUVVAUS

Aalto University

USEITA FORMALISMEJA

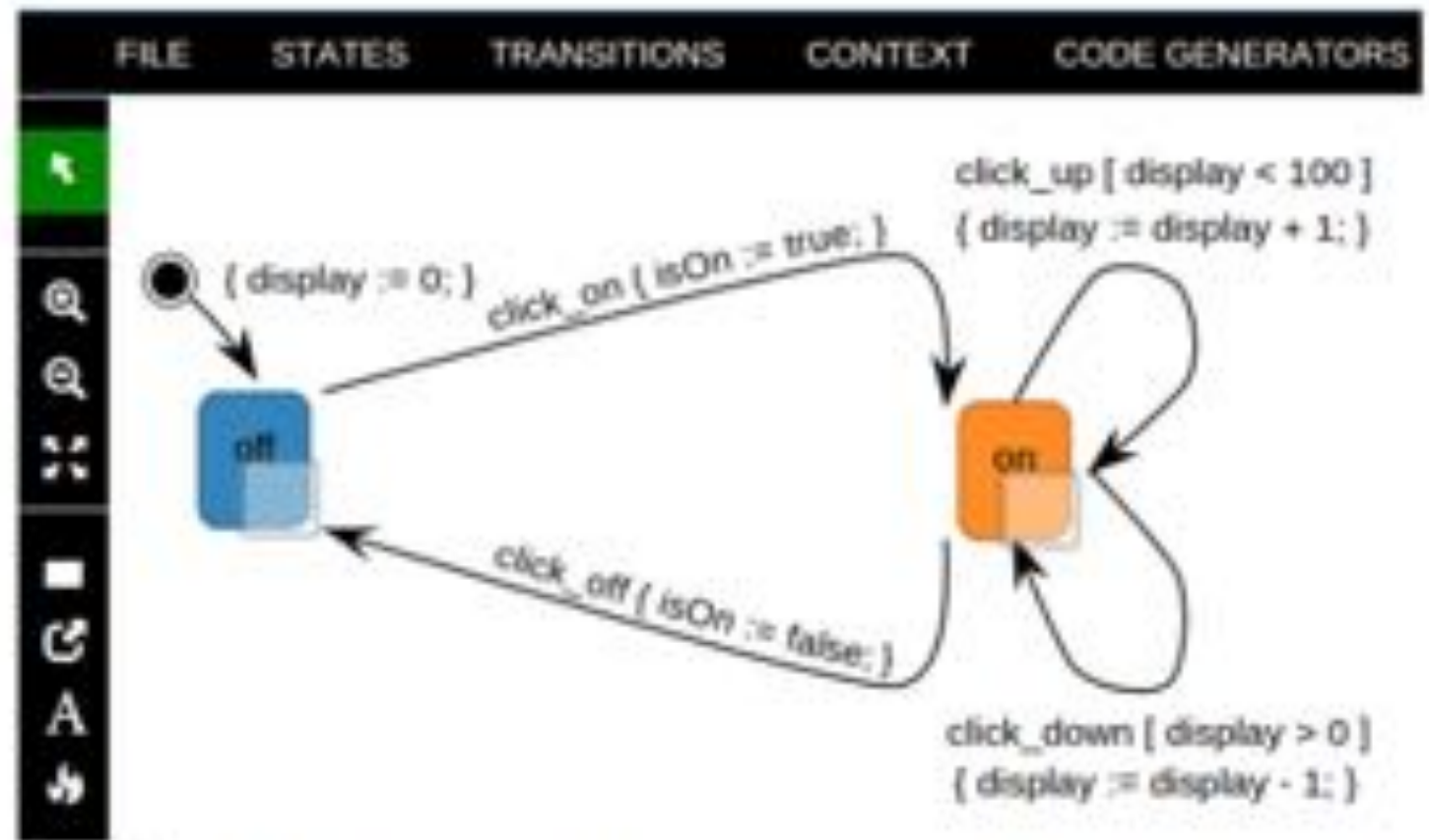
- Kombinatorinen optimointi - ks. <http://bit.do/anttipaper>
- Bayesilainen päättely
- Simulaatio
- Vahvistusoppiminen
- Sääntöteoria
- Prosessialgebra
- Tilakoneet
- Petri-verkot

TILAKONEET JA INFUUSIOPUMPPU

(a) Prototype Builder.

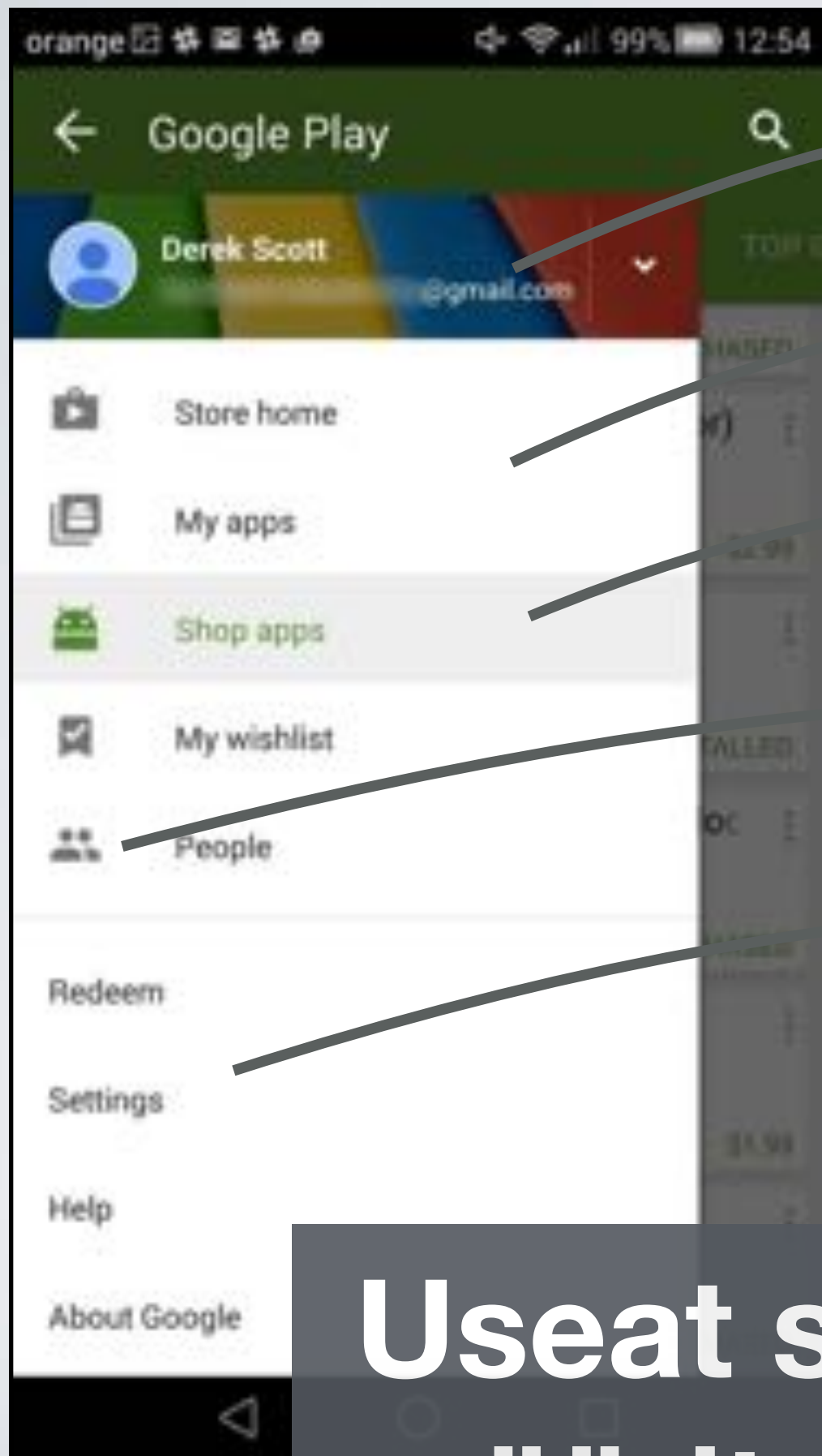
(b) Emucharts Editor and example diagram.

(c) Model Editor and a model snippet generated from the diagram in Figure 1(b).

Fig. 1. Screenshots of the main tools provided by the PVSio-web environment.

Widget-tyypit

Valinta

Järjestely

Kuvakesuunnittelu

Ryhmittely

**Useat suunnitteluongelmat
määriteltävissä**

MUTTA: IHMINEN TUOTTAA KAIKKI SUUNNITTELURATKAISUT

3. ALGORITMISTAMINEN

AUTOMAATTINEN RATKAISU HALUTUIN OMINAISUUKSIN

Aalto University

ESIMERKKI: ERIKOISMERKKIEN ASETTELU

KOKONAISLUKUOPTIMOINTIONGELMANA

scenarioMIN
setCOMBTM
corpus weights:
formal - 0.80
twitter - 0.08
code - 0.12

Objective value: 0.168
Performance: 0.20 * 0.131
Association: 0.50 * 0.215
Familiarity: 0.10 * 0.007
Ergonomics: 0.20 * 0.168

DESIGN-EKSPLORATIO

DesignScape

Tweak Your Design

HIGH SCHOOL CHEMISTRY TUTOR

Available after 6pm weekday evenings, 10am-5pm on weekends

555-555-5555
help@tutor.ca

Learn how to:

- identify types of chemical reactions
- balance chemical equations
- balance redox reactions
- convert grams to moles
- write in scientific notation

Brainstorm New Designs

HIGH SCHOOL CHEMISTRY TUTOR

Available after 6pm weekday evenings, 10am-5pm on weekends

555-555-5555
help@tutor.ca

HIGH SCHOOL CHEMISTRY TUTOR

Available after 6pm weekday evenings, 10am-5pm on weekends

555-555-5555
help@tutor.ca

HIGH SCHOOL CHEMISTRY TUTOR

Available after 6pm weekday evenings, 10am-5pm on weekends

555-555-5555
help@tutor.ca

PARAMETRINEN ARKKITEHTUURI

**MUTTA: VAIN "LOOGISIA"
VAIHTOEHTOJA**

4. IHMISEN MALLINTAMINEN

SEURAAMUSTEN ENNUSTAMINEN

Aalto University

**Suunnittelun ydin on ihmisen
toiminnan ja kokemuksen muutos**

MALLIPOHJAINEN OPTIMOINTI

MATEMAATTISET JA SIMULAATIOMALLIT: KÄYTTÄYTYMINEN JA KOKEMUS

$$T(\theta) = \frac{1}{R} \sum_{i=0}^{i=l} G_s(i, \theta) + G_d(i, \theta) + G_p(i, \theta)$$

$$G_s(i, \theta) = \begin{cases} a_s \times \exp(-b_s \times p_i) + c_s & \text{if } i \leq t \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$G_d(i, \theta) = \psi_{t, \sigma_d^2}(i) \times (a_d \times \exp(-b_d \times p_i) + c_d)$$

$$G_p(i, \theta) = a_p + b_p \times \log(1 + \alpha \times t) \times \psi_{t, 1.1}(i)$$

ESIMERKKEJÄ

Target selection

Fitts 1954

Internal clock

Lee & Oulasvirta 2016

Saliency

Itti & Koch 1998

Unit perception

Shipley-Kellman 1992

Clutter perception

Rosenholtz 2007

Gestalt grouping

Wertheimer 1938

Color harmony

Cohen-Or 2006

Grid quality

Balinsky 2006

Visual search

Kieras-Hornof 2014

Working memory

J.R. Anderson 1998

Reading

Salvucci 2001

Multitasking

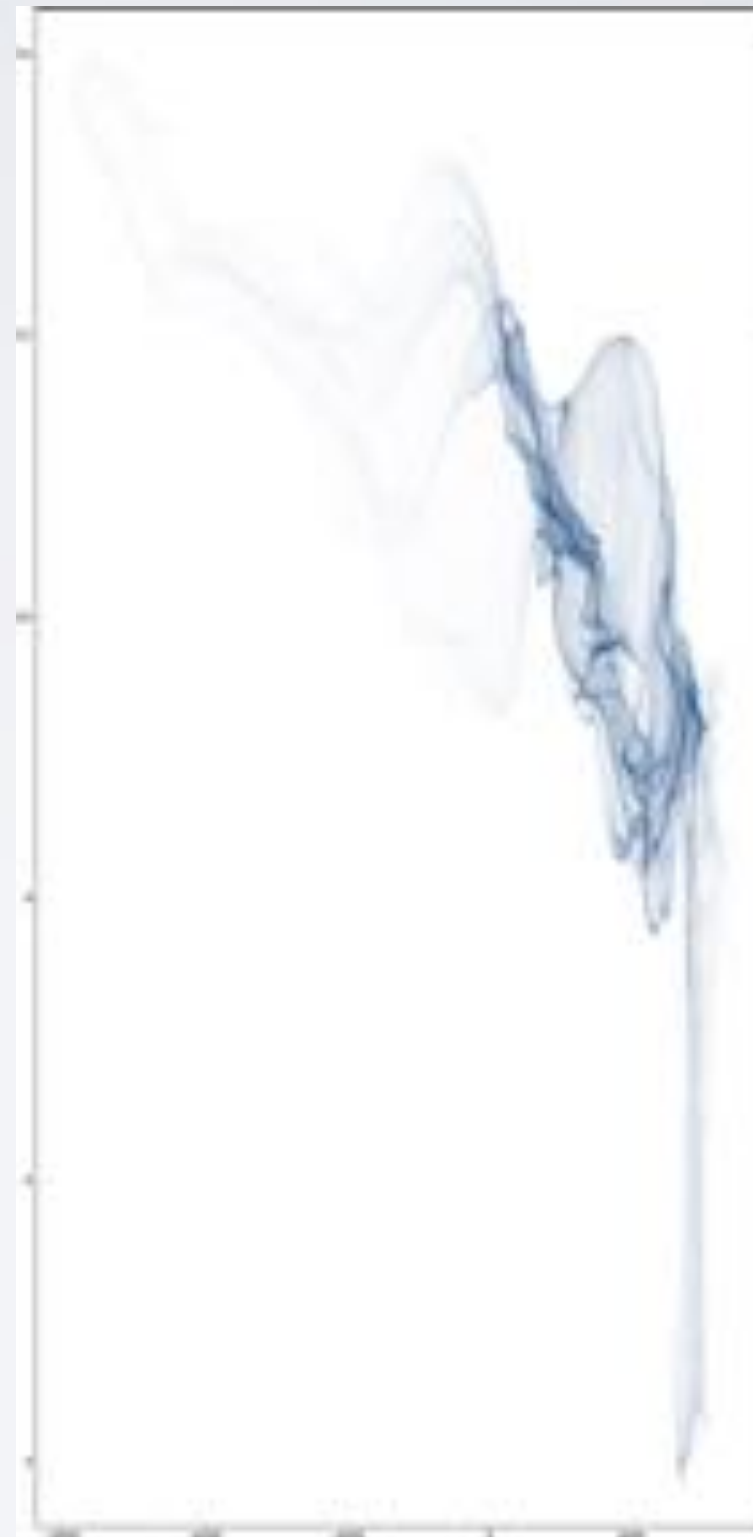
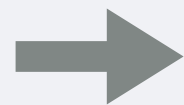
Wickens 2002

Strategy adaptation

Chen et al. 2015; Guiard 2015

VISUALISAATIOIDEN OPTIMOINTI HAVAINNOMALLEILLA

Matplotlibin vakio-design

WWW-SIVUJEN OPTIMOINTI

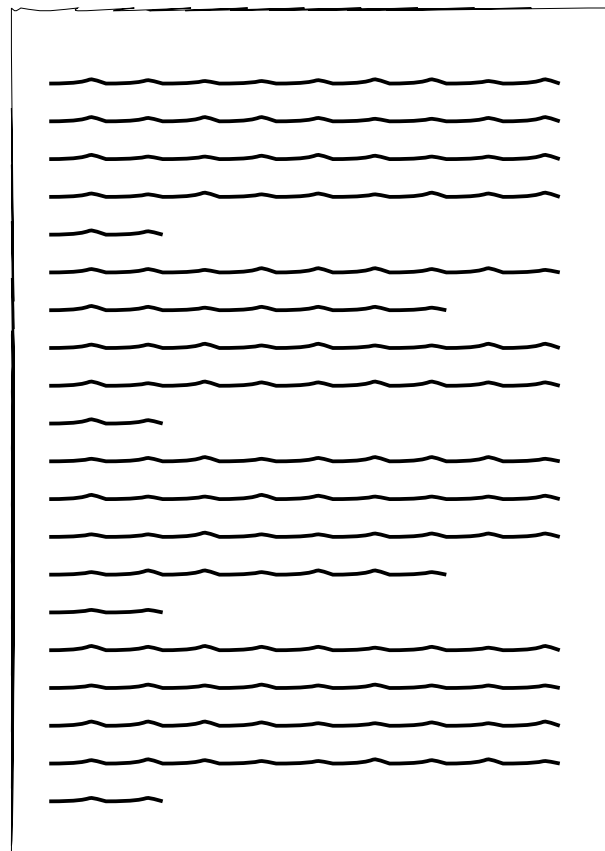
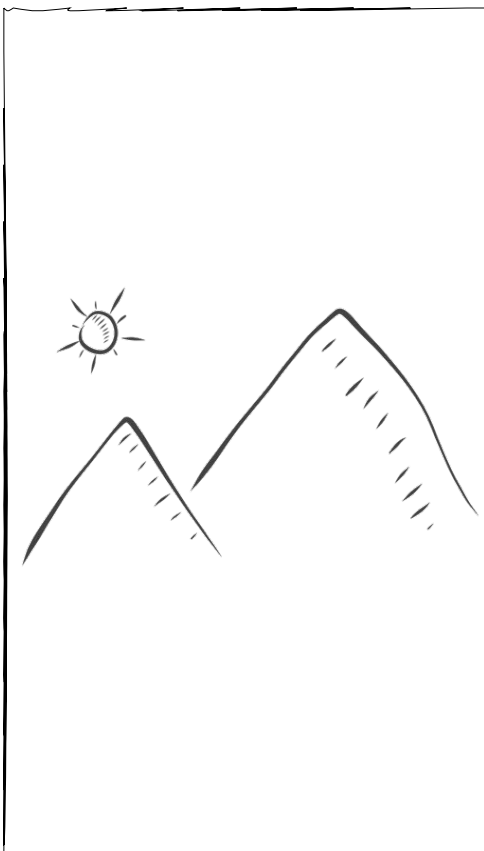
TARKKAAVAISUUS, OPPIMINEN, MOTORIIKKA

Heading goes here

Button

Button

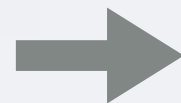
Button

www.firstlink.com
www.secondlink.io
www.thirdlink.org

YKSILÖLLISTÄMINEN

MALLIPOHJAINEN OPTIMOINTI

Vapinapotilaat

MUTTA: TIETOKONE SILTI VAIN TYÖKALU

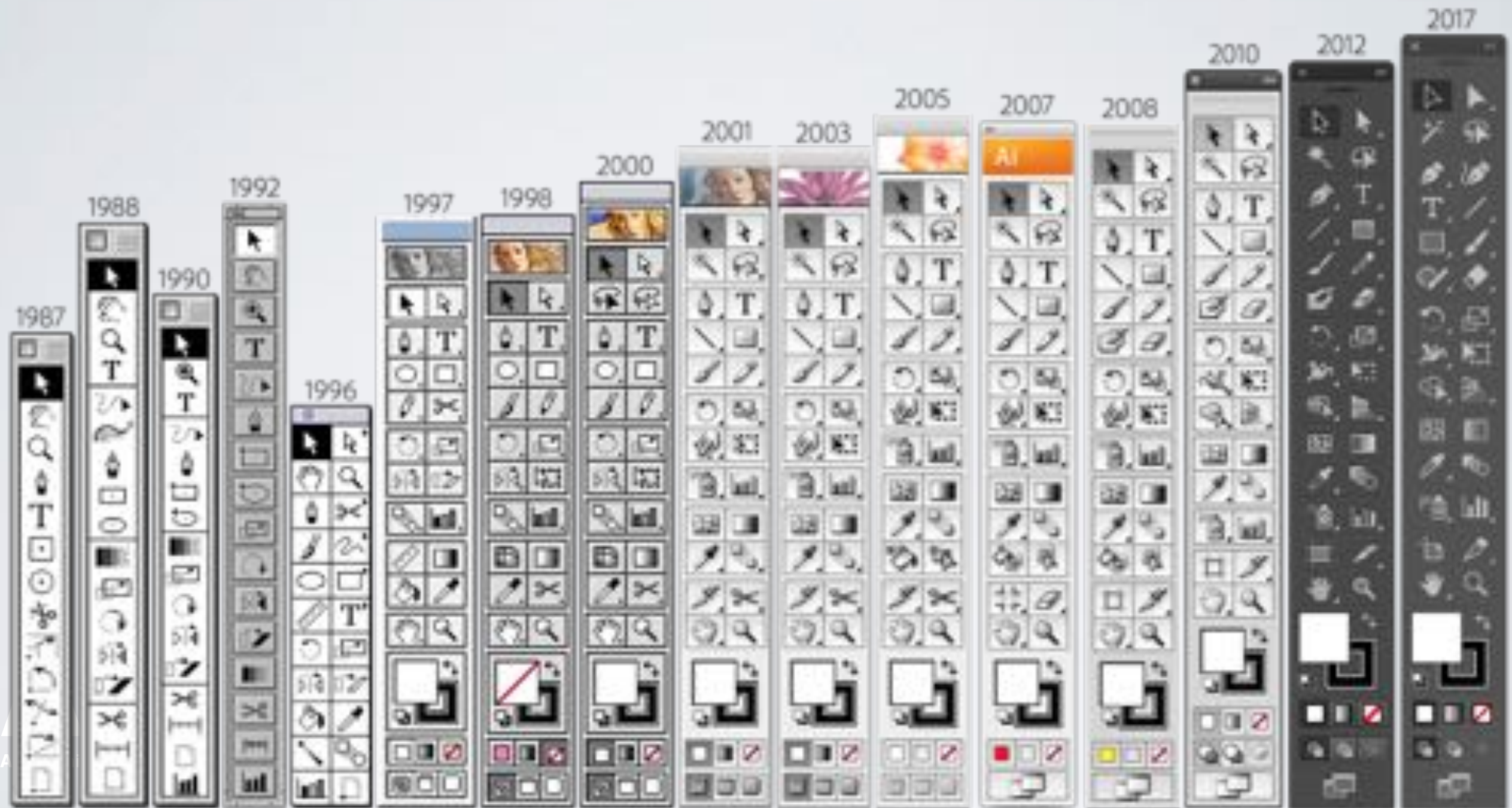
5. VUOROVAIKUTTEISUUS SUUNNITTELIJAN KÄYTÄNTÖJEN TUKEMINEN

Aalto University

TYÖKALUPALKKI (TOOLBAR)

TIETOKONEAVUSTEINEN KÄYTTÖLIITTYMÄLUONNOSTELU

**MUTTA: TIETOKONE SILTI
VAIN TYÖKALU**

6. OPPIMINEN

ITSENÄINEN HYVIEN RATKAISUMALLIEN OMAKSUMINEN

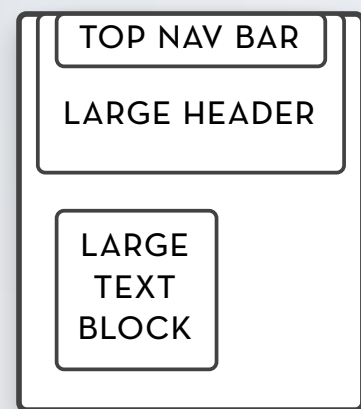
Aalto University

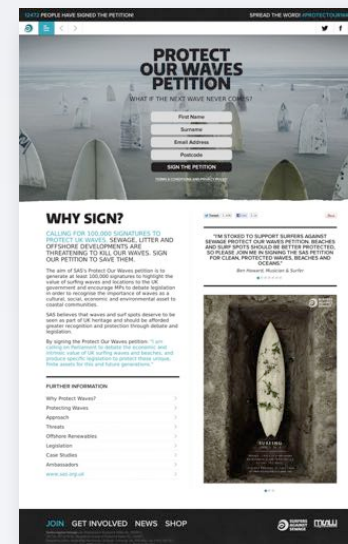
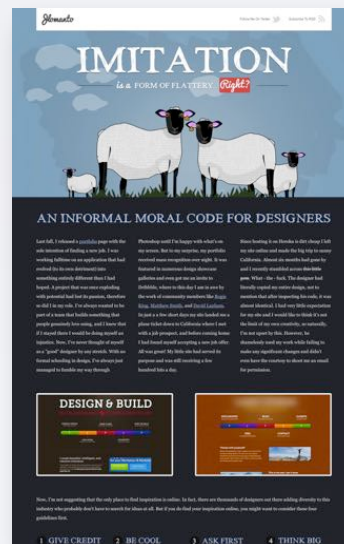
DESIGN-LOUHINTA

PROBABILISTISILLA MALLEILLA

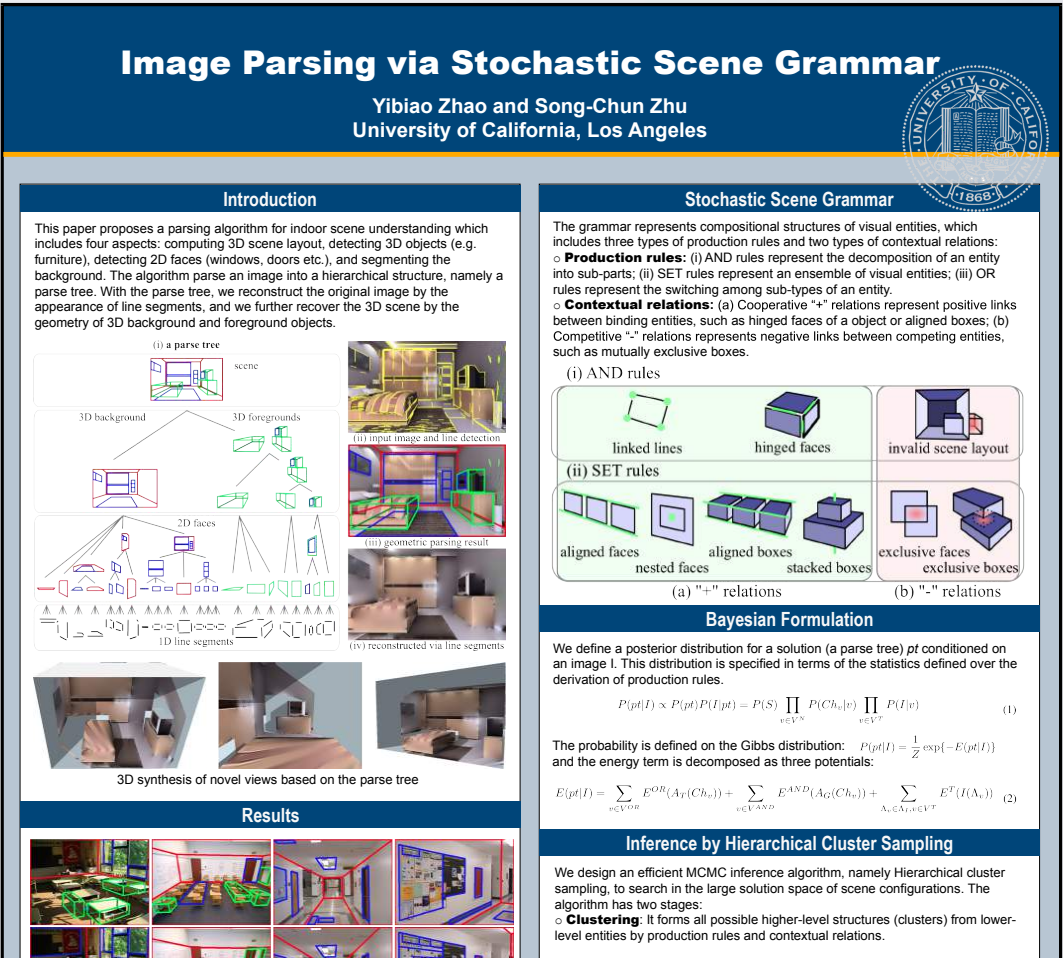
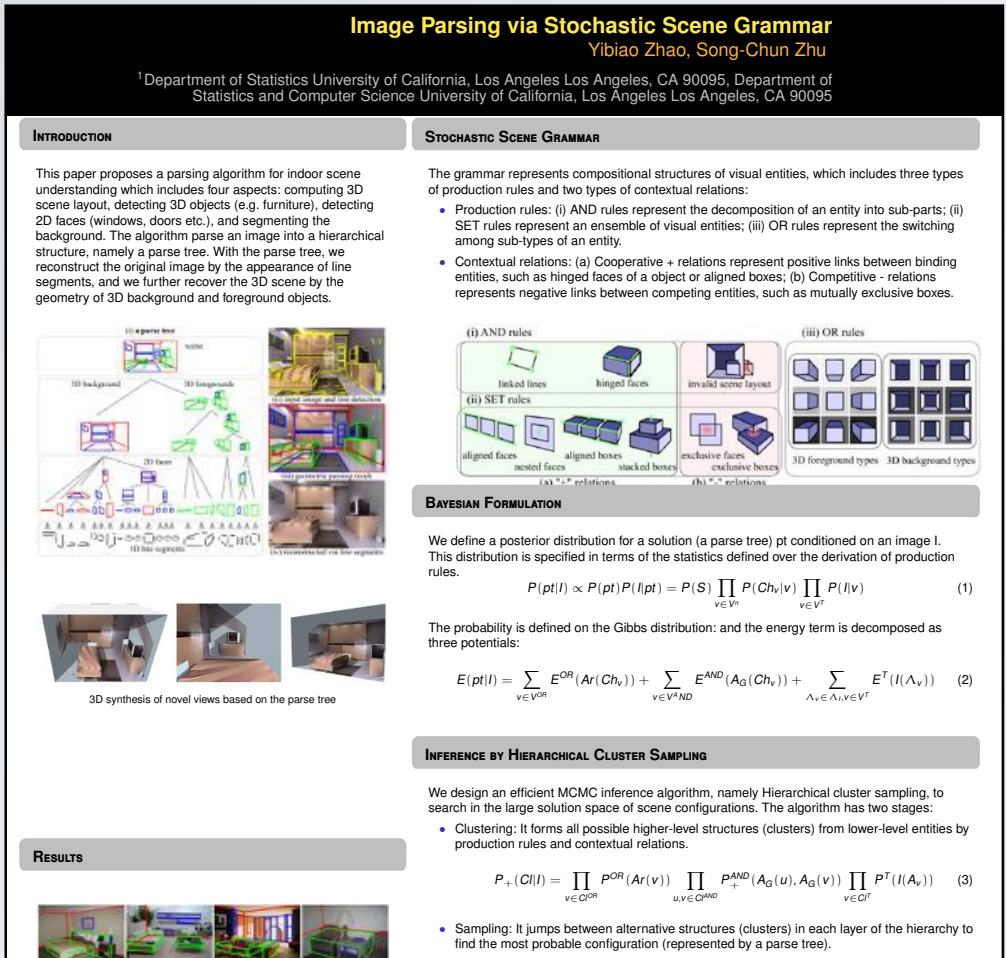
Ranjitha Kumar et al. (2013):
Webzeitgeist

LAYOUT QUERY

ESIMERKKI: POSTERIGENERAATIO

MUTTA: VAIN "IMITOI" TUNNETTUJA
RATKAISUJA; MUSTA LAATIKKO

(b) Our result

(c) Original poster[35]

[Qiang et al. arXiv 2017]

7. TOIMIJUUS ITSENÄINEN IMPLEMENTOINTI

Softa + rauta + materiaalit

Aalto University

TARKKAAVAISUUSMALLIEN KÄYTTÖ PIKASELAUKSEN TEHOSTAMISEKSI

Spotlights: Attention-Optimized Highlights for Skim Reading

Byungjoo Lee, Olli Savisaari, Antti Oulasvirta
Aalto University, Finland
CHI2016

“MATERIAALIEN OHJELMOINTI”

LivingDesktop is an augmented desktop that controls the position and orientation of the mouse, keyboard and monitor

8. YHTEISADAPTAATIO TAVOITTEIDEN SOVITTAMINEN IHMISEN TAVOITTEIDEN KANSSA

Aalto University

Hi! I am Clippy, your office assistant. Would you like some assistance today?

Yes

No

**ADAPTIIVISTEN KÄYTTÖLIITTYMIEN
KOVIN ONGELMA...**

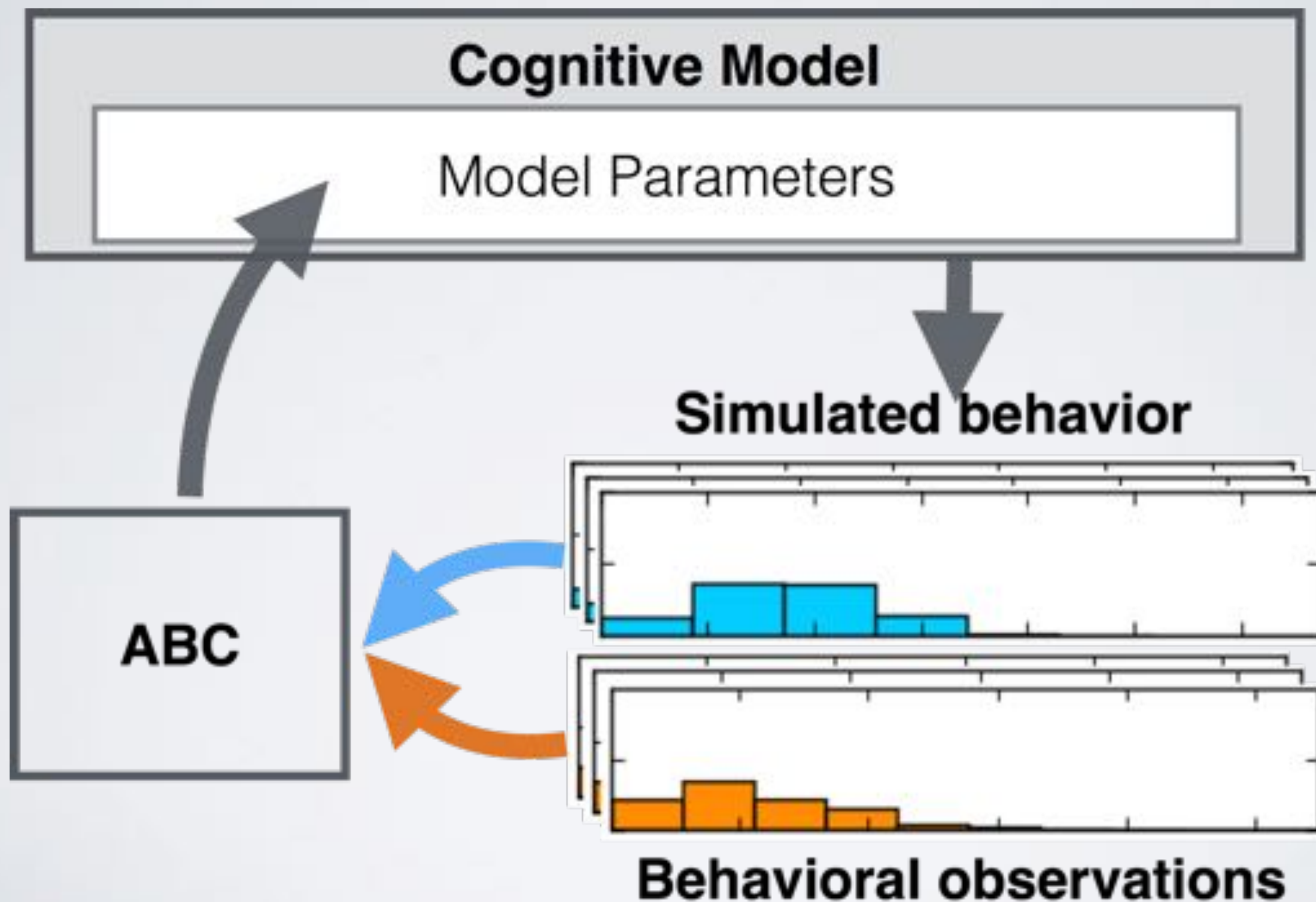

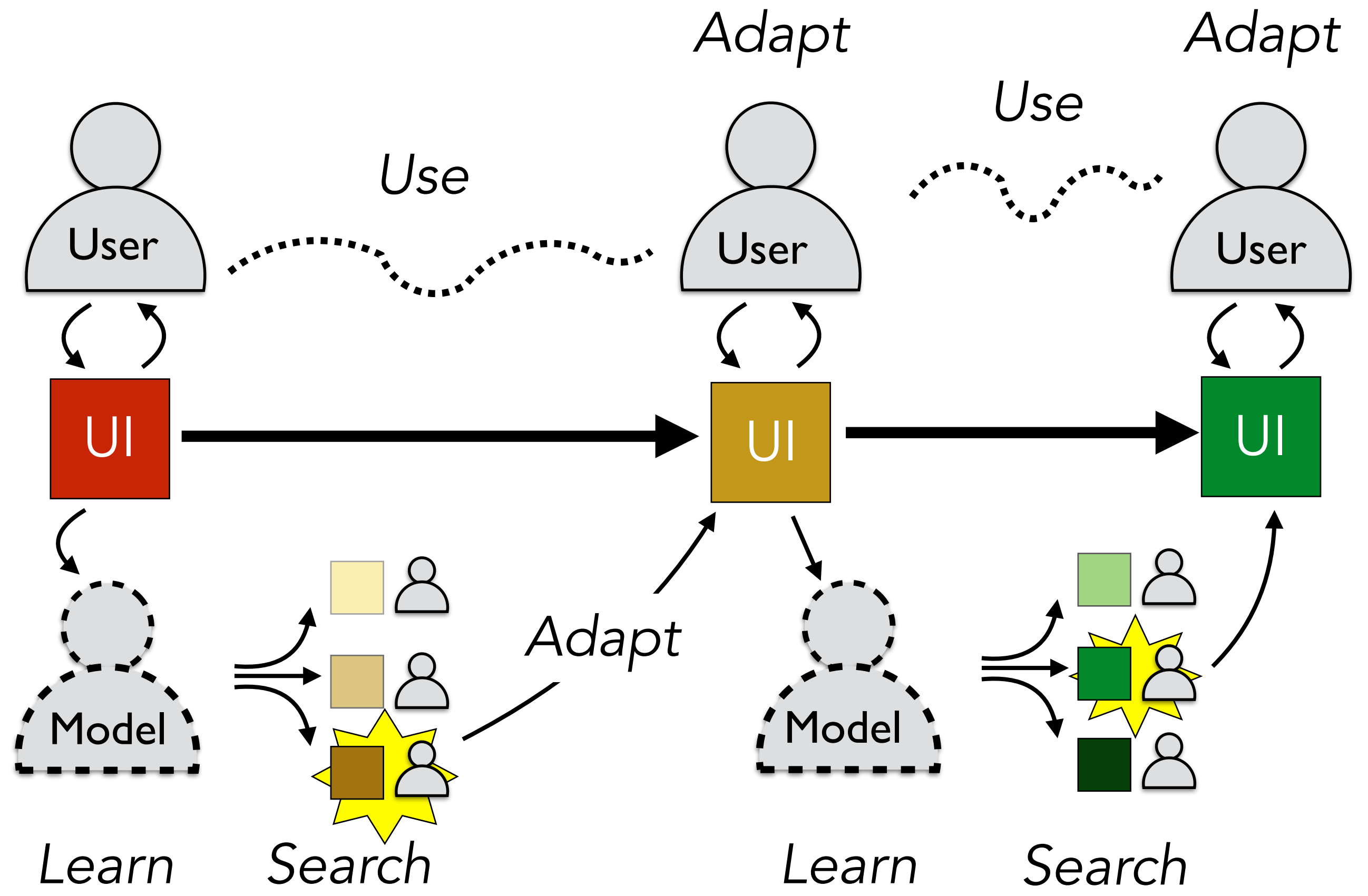
Remark 1. *A key property of CIRL is that the human and the robot get rewards determined by the same reward function. This incentivizes the human to teach and the robot to learn without explicitly encoding these as objectives of the actors.*

Yhteisadaptaatio ihmisen ja robotin toiminnassa

KÄÄNTEISMALLINNUS

YHTEISADAPTAATIO

SUUNNITTELEVATKO KONEET?

Aalto University

SUUNNITTELEVATKO KONEET?

- Turhaa pelkoja ja hypeä?
  - Ensimmäiset kaupalliset pettymykset jo koettu
  - 99% suunnittelusta ei-laskennallista
- Muutos vaikeaa
  - Käytännöt monimutkaisia
  - Taustaosaaminen riittämätöntä
- Kone vielä "vain" työkalu ongelmanratkaisuun
  - Luova suunnittelu sekä monimutkaisten sosioteknisten kokkonaisuuksien hallinta kaukana...

TULEVAISUUS

- Analytiikka ja A/B-testaus
- Ennustavat mallit suunnittelutyökaluina
- Generatiiviset design-työkalut
- Itseoptimoivat sovellukset
- Yhteislinjoittavat suunnittelurobotit
- Itseorganisoituva rakennettu ympäristö

Nyt

Kohta

?

<http://bit.do/anttipaper>

Summittelevat **KONEET**

Aalto University

Antti Oulasvirta

Professori (käyttöliittymät)

COMNET/ELEC